

alkoholizmus, a nevelésnek fogyatékos volta, mely a szülőknek határozatlanságában, túlságos elnézésében és gyöngeségében nyilvánul. A sokszor vádolt iskolai szellemi megterhelés alig kerülhet szóba, de annál inkább az iskolán kívüli, melynek főként a leányok vannak kitéve mindenféle hangversenyekben és színi előadásokban való szereplésük folytán. Érzeteti káros befolyását a helytelen életrend, a sok hűsevés, a testi nevelésnek elégtelensége. Sokat ront a meg nem felelő környezet, a nagyvárosoknak fülsiketítő lármája, szédítő rohanása. Ezeket az ártalmas tényezőket bámulatos mértékben ellensúlyozhatja a helyesen irányított nevelés, mely azonban mélyreható reformokat kíván mind a nyilvános oktatásban, mind a családi nevelésben. Az iskolákat a város porától és zajától távol ki kell telepíteni a szabad természetbe s a tantervet úgy megállapítani, hogy a test ne essék áldozatául a szellemnek. Évégből kevesebb tanulót szabad egy-egy osztályban -egyesíteni s képességeiknek megfelelőbb módon kell a csoportokba osztást elvégezni. A tanulmányokat nem a jelenlegi megcsontosodott pædagogiai gyakorlat szerint kell berendezni, hanem aszerint, hogy milyen nehézségeket támasztanak a gyermekeknek. Az élő nyelvek tanulása például valóságos játék a kicsinyeknek. A tárgyak kombinálандók: lehet példának okáért valamelyik felsőbb osztályban a történetet idegen nyelven tanulni. A figyelmet fokozatosan fejlesszük s végül egyszerűsítsünk: a fontosat különböztessük meg a mellékeéstől. Ami a családi nevelést illeti, az főképen a jellemfejlesztésre törekedjék. A szülők viselkedése legyen nyugodt, következetes és határozott. Fejlesszük a gyermekben az akaratot, neveljük beléje a munka és a rend szeretetét. Ideges környezetből vegyük ki az ideges gyermeket és bízzuk egészséges, nevelni tudó emberek gondjaira.

Dr. Nagy József.

KÜLFÖLDI SZAKLAPOK.

Pädagogisches Archiv. Monatsschrift für Erziehung, Unterricht und Wissenschaft. Unter Mitwirkung von Fachgelehrten und Schulmännern. Herausgegeben von *J. Ruska*. Leipzig, 1909. 51. Jahrgang.

Negyedik füzet *Dr. Carl Töwe*, Fichte nemzeti nevelése. — *Dr. Hans Commenda*, Az osztrák középiskolai reform első állomása. — *Dr. Friedrich Baumann*, Gyermeknyelv, tájszólások, irodalmi nyelv (első közlemény). *Wilhelm Ede*, A délutáni oktatás kiküszöbölése. — Szemle. — Irodalmi ismertetések.

Pädagogische Studien. Herausgegeben von *M. Schilling*. Dresden-Blasewitz, 1909. XXX. Jahrgang.

Harmadik füzet (ápr.): *Grading*, Az ifjúság katonai nevelése. — *Leonhard Schretzenmayr*, A gyermekjáték lélektanához (befejező közlemény). *D. Hieronymus*, A sokosztályú iskola; előnyei és hátrányai és a szervezet egyéb kérdései: (befejező közlemény). — *M. Scheffel*, Modern nevelési regények. — *Kisebb közlemények*: *Dr. Heinrich Pudor*, Montaigne jelentősége korunk pädagogiájára. — A szennyirodalom ellen. — Ismertetések.

*

Zeitschrift für Philosophie und Pädagogik. Herausgegeben von *O. Flügel*, *K. Just* und *W. Rein*, Langensalza, 1908—9. XVI. Jahrgang.

Hetedik füzet (április): *Max Schultz*, Gustav Theodor Fechner tantása a túlvilági életről (befejező közlemény). — *Max Lobsien*, Az egyes tantárgyak kedveltsége (befejező közlemény). — Közlemények: *Kármán Mór*, Az erkölcsi nevelés feladatai. — *Prof. Thrändorf*, Katholikus és evangélikus vallásoktatás. — *W. Rein*, Irányelvek az ismétlőiskola szervezéséhez és tanterv. — Ismertetések.

*

Zeitschrift für Experimentelle Pädagogik, Psychologische und pathologische Kinderforschung mit Berücksichtigung der Sozialpädagogik und Schulhygiene. Herausgegeben von *E. Meumann*. Leipzig, 1909. VIII. Band.

Első és második füzet: *Josef Weber*, Az emlékezet lélektanára vonatkozó vizsgálatok. — *Marg. N. Zepler*, Ember-művelés. — *Dr. med. Julius Moses*, A gyermekek testi büntetéséről. — *Dr. Lucy Hoesch-Ernst*, Néhány gondolat a testi fenyték kérdéséhez. — *F. Graberg*, Erősítő rajzolás. — *F. Graberg*, Átélt és kigondolt dolgok az ifjúsággal való érintkezésből. — Irodalmi ismertetések.

*

Zeitschrift für Kinderforschung, mit besonderer Berücksichtigung der pädagogischen Pathologie. Herausgegeben von *J. Trüper* u. *Chr. Ufer*, Langensalza, u. Wien, 1908—9. XIV. Jahrgang.

Hetedik füzet (április): *Dr. Th. Heller*, Francia törvény a kisegítő iskolákról. — *K. Kruppa*, A serdülőkor és kamaszodás, mint az ifjúság kriminalitásának oka. — Közlemények: *Dr. med. Alb. Feuchtwanger*, Több örömet az iskolába! — *M. Kirmsse*, A hollandi iskolásgyermekek dohányzása. — Tudományos tanfolyamok az alkoholizmus tanulmányozására. A kisegítő iskolák elismerése. — *Trüper*, J. L. A. Koch emlékezete. — Irodalom.

*

Die Deutsche Schule. Monatsschrift. Herausgegeben im Auftrage des Deutschen Lehrervereins von *Robert Rissmann*. Leipzig u. Berlin, 1909. XIII. Jahrgang.

Negyedik füzet (április): *M. Spichalsky*, A német népiskola és az együttnevelési elv. — *Dr. Oskar Messmer*, A pszichologia pädagogiája.

Fr. H. Chr. Schwarz, A psychogenetikus elv a pädagógiában (ismerteti Karl Beier, befejező közlemény). — Szemle. — Közlemények és utalások: Emberművelés. — A mintagyermek. — A fiúkézimunka történetéhez. — A reformmozgalomból. — Személyi hírek. — Irodalom.

*

Neue Bahnen. Zeitschrift für Erziehung und Unterricht. Herausgeber: *E. Hiemann, F. Lindemann, R. Schulze*, Leipzig, 1908—9. XX. Jahrg.

Hetedik füzet (április): *Arthur Wolf*, Mr. Huret és a német pädagogia. — *Friedrich Bartels*, A dráma, mint nevelésszöveg. — *Carl Rössger*, A munkaiskola ujjáépítéséről. — Szemle. — Könyvismertetések.

*

Der Säemann. Monatsschrift für Pädagogische Reform. Herausgegeben von der Hamburger Lehrervereinigung für die Pflege der künstlerischen Bildung. Schriftleiter. *Car. Göltze*. Leipzig, 1909. V. Jahrgang.

Negyedik füzet (április): *Arthur Bonus*, Vallás és erkölcs az iskolában. — *Prof. Karl Gross*, Alakítás-tanítás és népnevelés. — Jövők. *Dr. Bastian Schmid*, Néhány szó a tanulók biológiai gyakorlatairól. — *Dr. F. Danmeyer*, Kézügyességi oktatás a fizikával kapcsolatban. — *Anne-marie Pallat-Hartleben*, Népművészet és kézimunka. — Szemle. — Folyóiratok és könyvek.

*

Monatshefte für den naturwissenschaftlichen Unterricht aller Schulgattungen. Herausgegeben von *B. Landsberg* und *B. Schmid*. Leipzig u. Berlin, 1909. I. Band.

Negyedik füzet: *Dr. Hans Bongardt*, A praktikus gyakorlatok szükségességéről a felső leányiskolák kémiai oktatásban. — *Dr. Fr. Frech*, Puszták és homokos területek (dűnák) a jelenben. — *S. Sonn*, Az elemi csillagászat bevezetéséhez. — *H. Wachner*, Sodronyhálóból készült terrariumok. — Szemlék. — Ismertetések.

*

Zeitschrift für die österreichischen Gymnasien. Verantwortliche Redakteure: *J. Huemer, E. Haule, H. von Arnim*. Wien, 1909. LX. Jahrgang.

Harmadik füzet: *Dr. Maximilian Adler*, Cn. Cornelius Cinna összeesküvése Senecánál és Cassius Dionál. — Irodalmi ismertetések. — *Dr. S. Frankfurter*, A közoktatásügyi ministerium 1908. január 21—25. tartott középiskolai értekezlete. VI. *Dr. Johann Bezjak*, Az æsthetikai nevelés a középiskolában (II. közlemény). — *Franz Muszynski*, A temperamentumok. — Vegyesek.

*

Zeitschrift für das Realschulwesen. Herausgegeben und redigiert von *Emanuel Czuber, Adolf Bechtel* und *Moritz Glöser*. Wien, 1909. XXXIV. Jahrgang.

Negyedik füzet: *A. Nägele*, A történelmi érettségi vizsgálatához. *Hermann Seidler*, Bipoláris koordináták. — Iskolai hírek: A főreáliskola

Szászországban. — *Herma Kalbrunner*, Angol szünidei tanfolyam az edinburghi egyetemen. — Francia szünidei tanfolyam a grenoble-i egyetemen. Könyvek, folyóiratok és programmok ismertetése.

*

Pädagogische Blätter für Lehrerbildung und Lehrerbildungsanstalten. Begründet von *Dr. C. Kehr*, herausgegeben von *Karl Muthesius*. Gotha, 1909. XXXVIII. Band.

Negyedik szám: *Tögel*, Pädagogiai latintanítás a tanítóképzőben. *Tränckner*, Egy kisvárosból. — Közlemények: Tervezet a tanítóképzőintézet német nyelvi tanításához. — A tanítóképzőintézetek rajz- és művészeti oktatásának átalakításához. — A munka eszméje és az iskola. — Iskolareform-szövetség. — Kis közlemények. — Irodalom.

*

Revue Universitaire. Secrétaire général: *Gustave Regnier*. Paris, 1909 XVIII. Année.

Negyedik szám (április): *P. Van Tieghem*, A francia tanítás jelentősége. — *Mme Lévêque*, A leány-középiskolák erkölcsi oktatásának iránya. — *André Fayolle*, A francia nyelv tanítása. — *F. Brunot* és *A. Maquet*, Az elemi- és középoktatásban használatos nyelvtani elnevezések egyszerűsítése és egységesítése. — *Hubert Bourgin*, Az elemi oktatás viszonya a magasabbfokú oktatáshoz. — *Jeanne P. Crouzet*, A lányok középfokú oktatása. — *André Balz*, Havi krónika. — Hirek, ismertetések. Vizsgálatok.

*

L'Enseignement Secondaire. Organe de la Société pour l'étude des questions d'Enseignement secondaire. Vingt numéros par an XXXe année. Paris 1909.

Ötödik szám: *Cahen*, A francia tanítás válsága. — *Ch. Bioche*, Logikai kérdések. — *L' Hôpital*, A történelem tanítása. Második rész. A történelmi oktatás anyaga. — H. B., Oktatási krónika. — Irodalom.

Hatodik szám: *J. Bezaré*, A francia tanítás válsága. Milyen szerepet kell adnunk az irodalomtörténetnek a középiskolai tanításban? — *A. Salles*, A francia tanítás válságáról. — *F. Brunot* és *Ch. Maquet*, A nyelvtani elnevezések egyszerűsítésével megbízott testület második jelentése. — Levelezés: *H. Rambaud*: Az irodalmi osztályokra vonatkozó tanácskozásról. — Irodalom.

Hetedik szám: Société pour l'étude des questions d'enseignement Secondaire. — *Ch.-H. Boudhors*, Néhány szöveg (a «válság» alkalmából). A francia tanításának válsága. (Befejező közlemény.) — A középiskolai tanárok 1909. évi országos kongresszusa. — A collége-ek tanárainak kongresszusa. — *L' Hôpital*, A történelem tanítása. Harmadik rész. A feldolgozás. — H. B., Oktatási krónika. — Irodalom.

*

The American Journal of Psychology. Edited by G. Stanley Hall
E. C. Sanford and E. B. Titchener, Worcester Mass, 1909. Vol. XX.
(Negyedévenként jelen meg.)

Második szám: *Taizo Nakashima*, Adalékok az érzelmi folyamatok tanulmányozásához. — *F. Kuhlmann*, A hallási emlékezet tudatának elemzéséről. — *Charles W. Waddle*, A gyógyítás csodái. — *Mary Whiton Calkins*, A sensationalismus kiküszöbölése a lélektanból. — Uj készülékek: I. *Madison Bentley*, Megfigyelési asztal. — II. *E. B. Titchener*, Bemutató-sok céljára való stereoskop. — III. *E. B. Titchener* és *G. M. Whipple*, A hangmagasság megkülönböztetésének igazolására való hangvillák. — *M. Mc. Mein* és *M. F. Washburn*, Az emlékezeti típus befolyása a mozgási szokások találkozására. — Lélektani irodalom. — Jegyzetek.

*

The Journal of Education. A Monthly Record and Review Vol. 4
(New Series, 31) London 1909.

Negyedik füzet (április): *Audi alteram partem*, Egyöntetőség, Advocatus diaboli, Az egyöntetőség terve. — *Aristoteles* fordítói. — Az egyiptomi polgári szolgálat. — A modern nyelvek tanárainak képzése és képesítése. — *J. H. Wimms*, A pszichologia tanítása gyakorló-tanítók számára. — *S. Alexander*, Az értelem vezetése (második közlemény). — *E. M. Leahy*, Néhány leányiskolai nevelőeszköz. — *William Archer*, A kiejtés egyszerűsítése. — *A. E. Roberts*, Iskola és könyvtár együttműködése. — Állandó rovatok.

*

Education. Vol. XXIX.

Hetedik füzet (március): *Charles A. King*, Az elemi iskola és az ipari nevelés. — *Arland D. Weeks*, A középiskolák kettős feladata. — *Thos. C. Blaisdell*, A fogalmazás tanítása. — *Frank Webster Smith*, A tanítóképző intézet eszménye. — *William C. Ruediger*, Tanítsuk meg a gyermekeket tanulni. — *R. T. House*, A gyakorlati nevelés egy elhanyagolt részlete. — *Arthur Deerin Call*, Vázlatok a világ vezetőiről: VII., *Giordano Bruno*: A modern világ bolygólovagja. — «*Dominie*», A fiúk internátusainak (Boarding Schools) problémája. — *Ben R. Winslow*, Iskolai csodabogarak. — *Mand Elma Kingsley*, Ismétlőkérdések «Az utolsó mohikán»-hoz. — Jegyzetek. — Szemlék.

*

Educational Review. Edited by Nicolas Murray Butler. Vol. XXXVII
Rahway, N. J. and New-York, 1909.

Harmadik füzet (márczius): *Arthur Christopher Benson*, A tanító személyisége. — *David Snedden*, Nevelő- és szoktatás egyesítése. — *George P. Bristol*, Idegen nyelvek a középiskolában. — *William Mc. Andrew*, A tanító elbocsátása. — *Joseph V. Collins*, Vallásos nevelés és a

vasárnapi iskola. — *John B. Pine*, New-York állam egyetemének eredeti-Kis közlemények. — Szemlék és jegyzetek.

*

Negyedik füzet (április): Szabályzat az amerikai egyetemek számára. — *F. H. Clark*, A hetes bizottság jelentésének (Report of the Committee of Seven) befolyása a középiskolai történet-tanításra. *James M. Greenwood*, A tanulók visszamaradása tanulmányaikban és e visszamaradás csökkentésének a módja. — *Theodore L. Mac-Dowell*, Tervvázlat az elemi iskolai tanítók eredményes munkásságának biztosítására. — *Fred. Newton Scott*, Rövid káté az angol olvasókönyvekről. — *P. W. Horn*, Városi iskolák városi vezetés mellett. — *H. H. Schroeder*, A vallásos elem az elemi iskolában. — *J. L. Meriam*, Az elemi iskola tantervében szereplő alapvető elemek. — Kis közlemények. — Szemlék. — Jegyzetek és hírek.

*

School Sciences and Mathematics. Chas. H. Smith Editor. Chicago, 1909. Vol. IX.

Negyedik füzet (április): *E. J. Rendtorff*, A mikroszkóp haszná a fizikai laboratóriumban. — *Wilhelm Segerblom*, Chemiai gyűjtemény összeállítása. — *Nicholas Knight*, Néhány római építő-anyag. — *Percy E. Rowell*, Domborműves térkép. — *E. L. Harrington*, Szükséges készülékek. *John M. Coulter*, Növénytan. — *N. A. Harvey*, A rovarok lélektana. — *Wm. T. Campbell*, Mennyiségtan. — *G. W. Greenwood*, Szögek. — *Chas. H. Smith*, Az iskolai por kérdése. — Szakirányú tanulmányok. — Szemlék.

*

The Pedagogical Seminary Edited by G. Stanley Hall with the assistance of William H. Barnham, Worcester, Mass., 1909. Vol. XVI. (Negyedévenként jelen meg.)

Első szám: *Prof. and Mrs. Guy Montrose Whipple*, Egy hároméves fiú szókinése néhány magyarázó kiegészítéssel. — *L. Estelle Appleton*, A huszadik század kereszties hadjáratai. — *Louise Ellison*, A technikai ügyesség megszerzése. — *Alexander F. és Isabel C. Chamberlain*, — Tanulmányok egy gyermekben. IV. A negyvenhetedik hónap «értelmezés»-ei és «meghatározás»-ai. — *Tadasu Misava*, Néhány statisztikai adat Japánból. — *Joshua D. Varney*, Az ethika alapja. — Irodalom.